

Lietavcová, M. & Lišková, H. (2018). Rozvíjíme předmatematické myšlení dětí.

Praha: Nakladatelství Dr. J. Raabe s.r.o.

Rozvinutá matematická pregramotnost dětí předškolního věku je považována za důležitý předpoklad nejen úspěšného zvládnání školské matematiky, ale především mnoha situací v každodenním životě člověka. Významným obohacením odborné literatury k problematice rozvoje matematických představ v mateřské škole i v rodinném prostředí je nová publikace Lietavcové a Liškové.

Autorky v ní fundovaně propojují konkrétní metodické náměty pro práci v mateřské škole s matematickými základy a východisky rozvíjení matematické pregramotnosti na pozadí požadavků Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Ve čtyřech kapitolách se zaměřují na širokou oblast matematické pregramotnosti: základní matematické, početní a číselné pojmy a operace; základní geometrické představy; orientaci v prostoru a v rovině; orientaci v čase, chápání časových pojmů a souvislostí. Zařazená témata pokrývájí to nejvýznamnější z matematických představ. Pro knihu je charakteristická nenásilná aplikace základů matematiky

na další stránky všestranného rozvoje předškolního dítěte, především na jeho kompetenci uplatnit znalosti v praktickém životě.

Zpracování publikace je veskrze moderní a didakticky promyšlené. Stručné seznámení s jednotlivými oblastmi matematických představ je doprovázeno přehledným shrnutím potenciálních dopadů na konkrétní práci učitelky mateřské školy. Krátké teoreticky zaměřené pasáže jsou bohatě ilustrovány na mnoha příkladech činností vhodných pro děti předškolního věku. Návrhy na hry a manipulativní činnosti jsou originální, svými náměty i způsobem zpracování přesahují obvyklý standard a poskytují učitelkám příležitost uplatnit jejich tvořivý přístup. Jednotlivé navrhované aktivity jsou nabízeny ve variantách s odstupňovanou náročností na mentální vyspělost dětí, ale také na metodické kompetence učitelek a organizační stránku realizace. Orientaci v textu usnadňují upozornění na tři stránky práce s uváděnými aktivitami: doporučení; rizika spojená s popsáními aktivitami; očeká-

vané výstupy (z hlediska dané vzdělávací oblasti, z hlediska dalších konkretizovaných výstupů s funkčním využitím piktoqramů). Autorky zde uplatnily nejen vysokou oborově předmětovou erudici, ale především vlastní bohaté zkušenosti, které jim umožnily dostatečně se „vcítit“ do skutečných potřeb praxe mateřských škol.

Způsob, kterým autorky uchopily téma, poskytuje příležitost využít knížku širokému okruhu adresátů. Obrací se především k učitelkám mateřských škol v praxi, kterým nabízí možnost konfrontace s jejich vlastní zkušeností při konkrétním naplňování Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní

vzdělávání, ale také možnost obohacení teoretických znalostí z didaktiky preprimární matematiky. Publikace může být užitečná také studentům středních a vyšších odborných škol pedagogického zaměření i studentům vysokoškolského oboru učitelství pro mateřské školy, kteří ji mohou využít nejen jako studijní materiál k předmětům matematické a didaktické komponenty studia, ale i k zařazení do svého profesního portfolia. Rodiče dětí předškolního věku a další zájemce pak mohou zaujmout náměty k rozvoji dětské osobnosti v jednotlivých oblastech matematické pregramotnosti.

Eva Nováková